

1961. október 26.

pb 1. kósa györgy szerzői estje

1 fe/tm vm sr

1961. október 26.

az országos filharmónia semmelweis utcai kamaratermében október 28-án, szombaton este rendezik kósa györgy szerzői estjét. a hangversenyen közreműködik török erzsébet, a szécsi-vonósnégyes, a budapesti fuvósötös, az udvardy kamarakórus, és kósa györgy, a szerző és zongoraművész./mti/

bb 2. november 5, 6 és 7-e tanítási szünet az iskolákban

1 vt/ke vm sr

1961. október 26.

a művelődésügyi minisztériumban kapott tájékoztatás szerint az iskolákban november 5-én, 6-án és 7-én szünetel a tanítás. a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójával kapcsolatos iskolai ünnepeket november 4-én, szombaton tartják. mivel vasárnap november 5-e, munkanap lesz - a szülők igénye szerint - a napközi otthonok a tanulók rendelkezésére állnak./mti/

bb 3. megjelent a világosság októberi száma

1 v/tm vm sr

1961. október 26.

megjelent a világosság októberi száma. a lapban p.m. ugrinovich tollából érdekes cikk jelent meg a vallásos pszichológia és ideológia viszonyáról. a folyóirat közli huszár tiber keresztény humanizmus című tanulmányának második részét és tarján imre, a németországi katolikus egyháznak a hitleri hatalomátvétel idején játszott szerepéről szóló írását. a dokumentumok között pamlényi ervin közzé teszi gárdonyi gézának egy szabotcska mihályhoz írt kevéssé ismert levelét, amely az író korai atheizmusának bizonyítéka. több cikk mellett gazdag szépirodalmi és könyvrovat, érdekes gloszák, politikai és tudományos hírek egészítik ki a világosság októberi számát./mti/

6.-

- 1 -

bb 55. kossa istván közlekedés-és postaügyi miniszter fogadása a külföldi postás szakszervezeti vezetők tiszteletére

t kf/tr vm

1961. október 25.

az első nemzetközi postás konferencián résztvevő külföldi postás-szakszervezeti vezetők tiszteletére kossa istván közlekedés-és postaügyi miniszter szerdán este fogadást adott a margitszigeti nagyszállóban. a fogadáson 12 külföldi ország postás szakszervezetének vezetője vett részt, megjelent horn dezső, a szot titkára, katona Antal közlekedés-és postaügyi miniszterhelyettes, besenyei miklós, a postások szakszervezetének főtitkára, a postavezérigazgatóság vezetője./mti/

bb 56. magyar pártmunkásküldöttség utazott Lengyelországba

vm bs

1961. október 25.

a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának meghívására szerdán este háromtagú magyar pártmunkás küldöttség utazott néhány napos tanulmányuttra Lengyelországba. a küldöttséget sándor józsef, az mkszmp központi bizottsága párt-és tömegszervezetek osztályának vezetője, a központi bizottság tagja vezeti.

a küldöttséget hollai imre, az mkszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője bucsuztatta a ferihegyi repülőtéren. a küldöttség elutazásánál jelen volt henryk grochulski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

21, 10

- 34 -

Ma

Ma

bb 4. pénteken diósjenőn sorsolják a lottót

i kf/kf vm vg

1961. október 26.

a hónap utolsó Lottó sorsolását vidéken rendezti a sportfogadási és lotto igazgatóság. a 43. játékhet nyerőszámait október 27-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel diósjenőn, a petőfi művelődési otthonban húzzák.

ezúttal ugyancsak sorsolással döntenek el azt is, hogy az októberi játékok közül melyik hét szelvényei vesznek részt a következő tárgynyeremény húzáson. /mti/

bb 5. a MÁV vezérigazgatósága közli

vm vg

1961. október 26.

hogyan a pusztaszabolcs és sárbogárd közötti vágányépítés miatt jelenteg kerülő útirányon, sztálinvároson át közlekedő pécsről 8.30 -kor induló budapesti személyvonat és 12.05-kor induló budapesti gyorsmotorvonat október 28-tól, szombattól kezdve ismét eredeti útirányán, sárbogárdon át közlekedik. /mti/

bb 6. kecsesebb, korszerűbb, falra is szerelhető új telefonkészülék

a cb 61

i kf/kf vm ki

1961. október 26.

a fővárosban már több mint százötvenezer telefon előfizető tartanak nyilván, akik közül sokan kifogásolják például, hogy készülékük nehézkes, formája elavult, rossz a „fogása”, stb. ugyancsak sokan szeretnék a hagyományos fekete készüléket a szobaberendezés színéhez illővel kicserélni. többek között az ilyen irányú kéréseket, észrevételeket is figyelembe vették a telefongyár szakemberei az új típusú készülék kifejlesztésénél.

/folyt. köv./

6.10

- 2 -

KR

/bb 6. kecsesebb.....1.folyt./vm

a cb 61 típusú telefon mintapéldánya elkészült. az új készüléknek számos előnye van a két régebbi típussal szemben. érdekessége például, hogy tulajdonosa tetszésének megfelelően szabályozhatja a csengő hangerejét. a készülék csekély igazítással falra is szerelhető. formája kecsesebb, a kézi beszélőt tartó villák helyett kétoldalt nyomógomb tartja a hallgatót. így bárhogyan teszik is azt helyére a készülék azonnal bont. a kézibeszélőt úgy alakították ki, hogy - szükség esetén olyan helyeken ahol rosszak az átviteli viszonyok - nyelvébe ugynevezett dinamikus hallgatóbetét helyezhető el, amely növeli a hangerejét. az új, korszerű telefon - mechanikus szolgáltatásaival - már eléri a világszínvonalat.

az új megoldásokkal a gyártás költségét is jelentősen csökkenteni tudják. a készülék burkolatát hőre lágyuló műanyagból 8-10 perc alatt állítják elő, míg a régi elkészítési ideje 35 perc. a hőre lágyuló műanyag felhasználása lehetővé teszi a készülék színvételét, a feketén kívül piros, szürke, krém és fehér színű telefon gyártását.

a cb 61 telefonkészülék gyártását jövőre kezdik meg. /mti/

bb 7. a tulipánok városa lesz szeged - városszerte 30.000 virághagymát ültetnek el

vid ká/j vm

1961. október 26.

az ország legnapfényesebb városában, szegeden most kezdtek meg a nagyvirágú tulipánok kiültetését. a sétányokon és a parkokban 30.000 kétéves virághagymát tesznek földbe. ezenkívül sokezer korán nyíló, törpe fajtát is ültetnek. ezzel szeged tavasszal a tulipánok városa lesz. a város kertészeti vállala át eddig is az ország legnagyobb tulipánkertjének ismerték; itt most másfél millió óriáskelyhű virágot nevelnek. ezek hagymáit ezerszámra szállítják a balaton környéki kertészetekbe, az ország más tájaira és exportra. /mti/

6.10

KR

- 3 -

bb. 8. a tudósok érdekes megállapítása: a föld nem forog egyenletesen és késik - a dagályhullámok visszazudulása fékezi a föld forgását - dr. kulín györgy csillagász a legújabb kutatási eredményekről

1 hbj/sze/gy/vg

1961. október 26.

érdekes tudományos problémát elemzett dr. kulín györgy csillagász, az uránia csillagvizsgálóban tartott legutóbbi előadásán: miért lassul a föld forgása. a homokórák és a víz-órák után - fejtegette - csak nagyon későn jelent meg az ingaóra. az ingaóra is csak akkor pontos, ha állandó hőmérsékleten és állandó nyomás közepette jár. még így sem érzékeny azonban a másodperc ezredrészeinek észlelésére, ezért a tudománynak nem felel meg. a pontos időt a csillagászok a csillagok delelési alapján határozták meg és a nap 86 400-ad részét nevezték másodpercnek. a föld után igazítottuk tehát óráinkat és azzal mérjük az égi jelenségek között eltelt időt.

- a tudósok azonban később rájöttek, hogy végeredményben nemcsak a föld az egyetlen óramű, minden égitest keringése ugyanilyen szabályosan történik. az észlelések azonban azt is mutatták, hogy különösen a hold mozgásában állandó sietést lehet mérni. bármennyire is pontosak a fogyatkozások számított időpontjai, a ma, utólag számított idő a régi fogyatkozások esetében nem egyezik például a kaldeusok által ténylegesen észlelt időpontokkal. ilyen és más jelenségekből rájöttek arra, hogy a föld tengelyforgása folyamatosan lassul. ez a lassulás egy év alatt nem sok, csupán ezredmásodpercekben mérhető, de mivel folyamatos a lassulás, az idők folyamán nagy értékre halmozódik fel. a kétezer évvel ezelőtt elindított olyan órához viszonyítva, amely a föld akkori sebessége szerint járna, a mai sebesség szerint igazodó óra már több mint két órát késne.

- a föld állandó lassulását két tényező adja. az egyik a dagálysurlódásnak nevezett jelenség, amely abban nyilvánul meg, hogy a dagályhullámok visszazudulása ellentétes irányú a föld forgásának irányával, s ez forgásában fékezi a földet. a másik ok az, hogy a jégkorszakban felhalmozódott jégtömegek állandóan fogynak, vízzé válnak és ezáltal a magasabb szélességi tájakról alacsonyabb szélességek felé áramlanak. távolabb kerülnek a föld forgástengelyétől, ami a fizika törvénye értelmében a forgás lassulásához vezet.

/folyt. köv./
8.29

- 4 -

10- *Lel*

bb. 8. / a tudósok érdekes.... folyt./ gy

- vannak évszakos jelenségek is. télen nagymennyiségű hó és jég rakódik le a magasabb szélességeken, ilyenkor a föld tengelyforgása meggyorsul. nálunk ebben az időben tél és tavasz van. nyáron viszont erőteljesebb lassulás áll be a hó- és jégtömeg olvadása és tömegátrendeződése miatt.

- az újabb időben az eddiginél is nagyobb mérvűvé vált a föld tengelyforgásának lassulása. a pontos atomórákkal sikerült ezt kimutatni. a lassulás 45 000-ed másodperc évenként, s a tudósok szerint ez az utóbbi évek igen erős naptevékenységével magyarázható. ennek energiája a felső légkört felmelegítette, a kitérített levegő felemelkedvén, távolabb került a forgástengelytől, s ez okozhatta az utóbbi időben tapasztalt és a már évezredek óta tanított lassulás erőteljes fokozódását - hangsúlyozta dr. kulín györgy.
/mti/

..

bb. 9. a tudományok szoros együttműködése biztosíthatja a népgazdaság számára legfontosabb feladatok megoldását - korach mór akadémikus nyilatkozata

1 tz/sze/gy/ki

1961. október 26.

Korach mór Kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár a Szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusán elhangzottakkal kapcsolatban a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a tudomány szempontjából tekintve a beszámolót, szerintem elegendő néhány gondolatot kiragadni a programból, és máris tömören, élesen nyilvánul meg a tudománynak, mint a szovjet társadalom szédítő fejlődése egyik legfontosabb mozgatójának szerepe.

- mit olvasunk a beszámolóban? hogy a kommunizmus tudományos elméletén, a marxizmus-leninizmuson, alapszik. a programtervezet a marxizmus és leninizmus elméletének és a kommunista építés gyakorlatának egységét és elválaszthatatlanságát tükrözi. hogy a tudomány és a technika rohamos fejlődésének századában elképzelhetetlen a társadalom és az egyén fejlődése a tudományos eredmények tervszerű és sokoldalú felhasználása nélkül.

/folyt. köv./
9.14

- 5 -

10- *Lel*

bb. 8. a tudósok érdekes megállapítása: a föld nem forog egyenletesen és késik - a dagályhullámok visszazudulása fékezi a föld forgását - dr. kulín györgy csillagász a legújabb kutatási eredményekről

i hbj/sze/gy/vg

1961. október 26.

Érdekes tudományos problémát elemzett dr. kulín györgy csillagász, az uránia csillagvizsgálóban tartott legutóbbi előadásán: miért lassul a föld forgása. a homokórák és a víz-órák után - fejtegette - csak nagyon későn jelent meg az ingaóra. az ingaóra is csak akkor pontos, ha állandó hőmérsékleten és állandó nyomás közepette jár. még így sem érzékeny azonban a másodperc ezredrészeinek észlelésére, ezért a tudománynak nem felel meg. a pontos időt a csillagászok a csillagok deleléséi alapján határozták meg és a nap 86 400-ad részét nevezték másodpercnek. a föld után igazítottuk tehát óráinkat és azzal mérjük az égi jelenségek között eltelt időt.

- a tudósok azonban később rájöttek, hogy végeredményben nemcsak a föld az egyetlen óramű, minden égitest keringése ugyanilyen szabályosan történik. az észlelések azonban azt is mutatták, hogy különösen a hold mozgásában állandó sietést lehet mérni. bármennyire is pontosak a fogyatkozások számított időpontjai, a ma, utólag számított idő a régi fogyatkozások esetében nem egyezik például a kaldeusok által ténylegesen észlelt időpontokkal. ilyen és más jelenségekből rájöttek arra, hogy a föld tengelyforgása folyamatosan lassul. ez a lassulás egy év alatt nem sok, csupán ezredmásodpercekben mérhető, de mivel folyamatos a lassulás, az idők folyamán nagy értékre halmozódik fel. a kétezer évvel ezelőtti elindított olyan órához viszonyítva, amely a föld akkori sebessége szerint járna, a mai sebesség szerint igazodó óra már több mint két órát késne.

- a föld állandó lassulását két tényező adja. az egyik a dagálysurlódásnak nevezett jelenség, amely abban nyilvánul meg, hogy a dagályhullámok visszazudulása ellentétes irányú a föld forgásának irányával, s ez forgásában fékezi a földet. a másik ok az, hogy a jégkorszakban felhalmozódott jégtömegek állandóan fogynak, vízzé válnak és ezáltal a magasabb szélességi tájakról alacsonyabb szélességek felé áramlanak. távolabb kerülnek a föld forgástengelyétől, ami a fizika törvénye értelmében a forgás lassulásához vezet.

/folyt. köv./
8.29

10 - *Lel*

- 4 -

bb. 8. / a tudósok érdekes.... folyt./ gy

- vannak évszakos jelenségek is. télen nagymennyiségű hó és jég rakódik le a magasabb szélességeken, ilyenkor a föld tengelyforgása meggyorsul. nálunk ebben az időben tél és tavasz van. nyáron viszont erőteljesebb lassulás áll be a hó- és jégtömeg olvadása és tömegátrendeződése miatt.

- az újabb időben az eddiginél is nagyobb mérvűvé vált a föld tengelyforgásának lassulása. a pontos atomórákkal sikerült ezt kimutatni. a lassulás 45 000-ed másodperc évenként, s a tudósok szerint ez az utóbbi évek igen erős naptevékenységével magyarázható. ennek energiája a felső légkört felmelegítette, a kitérített levegő felemelkedvén, távolabb került a forgástengelytől, s ez okozhatta az utóbbi időben tapasztalt és a már évezredek óta tanított lassulás erőteljes fokozódását - hangsúlyozta dr. kulín györgy.
/mti/

bb. 9. a tudományok szoros együttműködése biztosíthatja a népgazdaság számára legfontosabb feladatok megoldását - korach mór akadémikus nyilatkozata

i tz/sze/gy/ki

1961. október 26.

korach mór kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusán elhangzottakkal kapcsolatban a következőket mondta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a tudomány szempontjából tekintve a beszámolót, szerintem elegendő néhány gondolatot kiragadni a programból, és máris tömören, élesen nyilvánul meg a tudománynak, mint a szovjet társadalom szédítő fejlődése egyik legdöntőbb mozgatójának szerepe.

- mit olvasunk a beszámolóban? hogy a kommunizmus tudományos elméleten, a marxizmus-leninizmuson, alapszik. a programtervezet a marxizmus és leninizmus elméletének és a kommunista építés gyakorlatának egységét és elválaszthatatlanságát tükrözi. hogy a tudomány és a technika rohamos fejlődésének századában elképzelhetetlen a társadalom és az egyén fejlődése a tudományos eredmények tervszerű és sokoldalú felhasználása nélkül.

/folyt. köv./
9.14

10 - *Lel*

- 5 -

bb. 9. / a tudományok szoros.... folyt./ gy

- a szovjet tervgazdaság valóban tudományos alapokon nyugszik. ez a tény szövi át az egész beszámolót és adja annak a szó szoros értelmében a magasrendű tudományos értekezés jellegét. erre, mint tudományos dolgozó, valóban nem ismerek példát a világtörténelemben.

- a szovjet politika úgy alapszik a tudományos marxizmuson, mint a technika az elvi és műszaki tudományokon. ez a szemléletben is megnyilatkozó műszaki tudományos szemlélet az, ami a legnagyobb benyomást tette rám a beszámolóban.

- a szovjetunió a nemzeti jövedelemnek több mint kétszerakkora hányadát fordítja tudományos kutatásokra, mint az egyesült államok. ebből nekünk is le kell vonnunk azt a következtetést, hogy az ipari és a mezőgazdasági fejlődés legelsőrendű gyorsítója a tudomány. egész népgazdaságunk továbbhaladását tehát az eddigénél sokkal fokozottabban kell a tudományok segítségére alapozni. ezért üdvözlöm örömmel az országos műszaki bizottság létrehozását, amitől mi, a tudomány művelői valamennyien azt várjuk, hogy megteremtse a különböző tudományterületek olyan céltudatosan szervezett, szoros, elvi rendszeresítését és összefogását, ami a tudományokat majd jobban képesíti arra, hogy a népgazdaság számára leglényegesebb feladatokat mindig egészséges és gyümölcsöző együttműködésben, a legkorszerűbb színvonalon oldhassák meg.

- másik jellegzetessége a beszámolónak, amely mélyen megindított, annak humanista, emberszerető izzása. véleményemet úgy foglalhatnám össze, hogy a programtervezet az igazi kommunista humanizmus dokumentuma, amelyet a béke és a népek testvériségének eszméi hatnak át - fejezte be nyilatkozatát korach mór.

/mti/

bb. 10. csalt, sikkasztott, üzérkedett - hatévi börtönre ítélték

1 bc/tm/gy/sr

1961. október 26.

csalással, sikkasztással, üzérkedéssel többeket megkárosított székely györgy budapesti lakos. sok alkalommal a lakás-kereső emberek hiszékenységet használta ki: azt ígérte, hogy le-választás útján lakást s erez, s ezen a címen nagyobb összegeket vett fel; egyik áldozatától több mint 25 000, másiktól 37 000, harmadiktól 40 000 forintot csalt ki.

/folyt. köv./

9.15

1004 *[handwritten signature]*

- 6 -

bb. 10. / csalt, sikkasztott,.... folyt./ gy

egy további áldozatának azt ígérte, hogy átadja neki gépkocsi-kiutalását, s ezen a címen 65 000 forintot csalt ki tőle. ebből 50 000-et hosszasan sürgetésre a másoktól kicsalt pénzből részletekben visszafizetett. nyolc alkalommal összesen 210 000 forintot csalt ki áldozataitól székely györgy.

a magánosokon kívül a társadalmi tulajdont is megkárosította. vevőként jelentkezett egy asszonynál, aki el akarta adni butorát. tévedésbe ejtette, s olyan írást szerzett tőle, hogy megveszi a butort. az írással azután a bizományi áruházban eladta a butort, s arra 11 000 forint előleget vett fel. a butort természetesen nem szállította be a vállalatához, s a pénzt elköltötte.

a központi kerületi bíróság a sorozatos bűncselekményekért hatévi börtönre, részvagyon elkobzásra ítélte székely györgyöt, s kötelezte a bűv-nak okozott kár megtérítésére. a bíróság ezenkívül elrendelte a székely györggyel szemben korábban hozott és kegyelemből felfüggesztett börtönbüntetés hátralevő részének végrehajtását.

/mti/

bb. 11. végetérnek a budapesti zenei hetek - október 30-án záróhangverseny az erkel színházban

1 fe/tm/gy/sr

1961. október 26.

az itthon és külföldön is nagy érdeklődéssel kísért budapesti zenei hetek a végéhez közelednek: október 30-án az erkel színházban rendezik a záróhangversenyt. a magyar állami hangversenyzenekart ferencsik jános vezényli, köremüködik david wilde, a nemzetközi liszt-bartók zongoraversenyen első díjat nyert angol zongoraművész, aki liszt esz-dur zongoraversenyét játssza. a műsoron szerepel ezenkívül liszt:esztergomi mlsé-je, előadja a budapesti kórus, szólisták: werner mária, szőnyi olga, faragó andrás és bartha alfonz.

/mti/

9.20

1007 *[handwritten signature]*

- 7 -

bb. 12. hat kerületben jelölték ki utvonalakat portál-sortatarozásra - egységes kapu- és házszámablákot helyeznek el

i zs/zs/gy/sr

1961. október 26.

a tanácstagok beszámolókon, lakógyűléseken és fogadóórákon gyakran szótvesztik a budapestiek, hogy lassan, tervszerűtlenül halad a szépen kitatarozott, új köntösbe öltöztetett házak üzletsorainak rendezése. a főváros illetékes szakemberei ezért elkészítették a portálok sortatarozásának irányelveit. ebben megállapították, hogy 1962 végéig hat budapesti kerület fontosabb utvonalain kell befejezni az üzletek kirakatainak, portáljainak felújítását. az érintett utvonalak a következők: az 1. kerületi fő utca, a 2. kerületi mártírok utja, a 6. kerületi majakovszkij utca, a 7. kerületi baross tér, thököly ut és a majakovszkij utca 7. kerületi oldala, a 8. kerületi népszínház utca, továbbá angyalföldön aváci ut élmunkás térig terjedő szakasza.

az irányelvek szerint ezeken az utvonalakon nem kerül sor valamennyi portál tatarozására - csak azokat építik át, amelyek nem méltók budapest világvárosi jellegéhez, nem illeszkednek bele, rombják a környék képét. a portálok sortatarozásánál messzemenően érvényesítik a takarékoság elvét, s portál-cserét csak egészen kivételes esetben végeznek majd, a cserékhez a fővárosi tanács házkezelési igazgatóságának és városrendezési építészeti osztályának előzetes engedélye kell. fémportálokat nem cserélnek ki, fuportálokat is csak akkor, ha javításához az eredetileg felhasznált faanyag ötven százaléka szükséges.

a szakemberek tervei szerint azzal is javítják a városképet, hogy a földszinti homlokzatok felújításakor eltávolítják az izléstelen, csunya, elhanyagolt táblákat, feliratokat, a külső kábeleket, vezetékeket pedig a falba süllyesztik. kötelezik az érdekelteket arra is, hogy a portáltatarozásokkal egyidejűleg egységes kapu- és házszámablákot helyezzenek el; s az üzletsorok feletti homlokzatot a ház egész homlokzatával azonos színre festessék, sőt, az előírások szerint a portál színe is csak tónusában térhet el a homlokzattól.

/mti/

9.29

1009

- 8 -

bb. 15. hol volt a finn-ugor őshaza? - ille tuho finn régész nyilatkozata

sz/gy/bs

1961. október 26.

a közelmúltban kötött együttműködési egyezményt a magyar tudományos akadémia a finn akadémiával, s többek között tudósok cseréjéről is megállapodtak. a magyar tudományos akadémia idei első finn vendége ville tuho, a turku-i egyetem régész tanára volt, aki egyhónapos tanulmányutja végétével régész tanára volt, aki egyhónapos tanulmányutja végétével csütörtökön utazott haza. a finn professzor az mti munkatársának kérdéseire magyarországi élményeiről a következőket mondotta:

- mint régészt, elsősorban a magyar régészeti múzeumok érdekeltek. tizenhét múzeumban jártam szerte az országban és sokat tanultam az itt látottakból. különösen meglepett a jól, szakszerűen elrendezett gyűjtemények gazdagsága. a legtanulságosabb számomra a hódmezővásárhelyi múzeumi kiállítás volt.

- fő kutatási területem az átmeneti kőkorszak, a mezolitikum. igen tanulságos eszmecserét folytattam magyar szaktársaimmal, akik a mezolitikumból származó lakóhelyeket tártak fel.

- sok magyar tudóssal találkoztam tanulmányutam idején. legemlékezetesebb számomra a lászló gyula budapesti egyetemi tanárral folytatott beszélgetés. lászló gyulának nemrégiben jelent meg „Őstörténetünk legkorábbi szakaszai”, című könyve, amelyben rendkívül érdekes, új megállapításokat tesz a finn-ugor őshazával kapcsolatban. fellelése, hogy ez az őshaza valahol a mai lengyelország és magyarország között volt, innen távoztak volna el eleink s tértek volna később ismét vissza; egészen újszerű gondolat. lászló professzor teóriáját véleménye szerint alátámasztják a mezolitikumból származó lengyelországi leletek. a mezolitikori - szvidéri - kultúra középpontja lengyelországban volt, ezt számos régészeti kutatás eredménye bizonyítja. hogy a mi népeink őshazája tényleg ezen a tájon volt-e, ahhoz még sok bizonyító adat szükséges. mindenesetre, ahhoz, hogy e kérdésben állást foglalhassunk, s a mi kutatásaink eredményével a magyar eredményeket összehasonlíthassuk, javasolni fogom a finn tudományos akadémiának, mielőbb fordíttassa le finnre lászló professzor rendkívül érdekes könyvét, - mondotta befejezésül ville tuho.

/mti/

9.33

1012

- 9 -

bb 13. több mint kétfélmillió résztvevő egy év alatt a művelődési házak gyermekfoglalkozásain - az iskolán kívüli gyermekfoglalkoztatások sikeres megoldása mindinkább egész társadalmunk ügye

i vt/ke-lm fm

1961. október 26.

a szot elnöksége 1958-ban irányelveket adott ki a művelődési házakban, otthonokban kibontakozott gyermekfoglalkozások segítésére. az ezzel kapcsolatos több mint hároméves tapasztalatokról kért tájékoztatást az mti munkatársa a népművelési intézetben. elmondották: a gyerekekkel való foglalkozást ma már országsszerte napi feladatuknak tartják a művelődési intézmények, hogy ezzel is segítsék a dolgozó szülőket.

- az iskolán kívüli sportjellegű gyermekfoglalkoztatásokban követésre méltó példát mutatnak a pestenszépe vasas művelődési ház gyermekklubja, a zuglói danuvia gorkij művelődési ház ötletes gyermekrendezvényei és kiváló szakköri munkája. az ujbpesti duna cipőgyár művelődési otthona napközi céljára adott helyiséget, a csepeli munkásotthon és a 19. kerületi elektromos készülékek és mérőműszerek gyárának művelődési otthona az iskolások korrepetálásában végez igen hasznos munkát. az ikarusz gyár művelődési háza nyári napközit szervezett, a goldberger textilművek óbudai telepe különböző sportfoglalkozásokra ad lehetőséget a gyerekeknek. a szigetvári járás művelődési háza a gyerekek művészeti, esztétikai nevelésében mutat példát. ma már a művelődési otthonok a gyerekek sokaságának nyújtják azt, ami a felszabadulás előtt csak gyerekeknek, a „felső tízezer”, csemetéinek jutott osztályrészül.

a gyermekfoglalkoztatások széleskörű kibontakozására jellemző, hogy 1960-ban országosan mintegy 2.000 gyermekszakkör működött, 1564 művészeti csoportban csaknem 40.000 gyermek tevékenykedett. a művelődési házak, otthonok több mint 13.000 rendezvényt tartottak a gyerekeknek, s ezek látogatóinak száma meghaladta a 2 milliót. a szot-ig több millió forint támogatást adott a gyermekfoglalkoztatásokra, a művelődésügyi minisztérium pedig nemrég egymillió forintot juttatott a fővárosnak, valamint pest, bács, csongrád és békés megyének, ugyanerre a célra. ezenkívül számos üzem, vállalat, intézmény fordított és fordít tetemes összeget a gyermekfoglalkoztatások segítésére.

/folyt.köv./
9.40

- 10 -

10.14 *Liu*

bb 13. / több mint....folyt./--lm

nagyon fontos, hogy a művelődési házak gyermekfoglalkozásai szoros összhangban álljanak a családi és az iskolai neveléssel, mert csak így tölthetik be társadalmi feladatukat, hivatásukat. minden művelődési intézmény az adottságainak legmegfelelőbb formát válassza ki, a gyerekek számára legalkalmasabb módszereket alkalmazza, ezeket honosítja meg a gyakorlatban. színes, változatos, program, erősíteni a kapcsolatot az úttörő mozgalommal, az iskolaigazgatókkal és osztályfőnökökkel, a szülőkkel, a társadalmi szervekkel, - ezek a legfontosabb feltételei a további eredményes munkának - mondták befejezésül./mti/

--

bb 19. a battonyai fiatalok ellenszolgáltatás nélkül művelik meg az idős szövetkezeti gazdák háztáji földjeit

vid ká/j-lm bs

1961. október 26.

második zárszámadására készül a battonyai kossuth termelőszövetkezet tagsága. a jórészt fiatalokból álló szövetkezet tagjainak szorgalmát, hozzáértését mutatja, hogy a rendkívüli szárazság ellenére minden növényfélésegből jó termést takarítottak be, s egy munkaegység értéke meghaladja a 30 forintot. a fiatalok szövetkezetében szeretetteljes gondoskodás veszi körül az idős dolgozókat is. a 130 nyugdíjas, munkaképtelen szövetkezeti gazda háztáji földjén a fiatalok ellenszolgáltatás nélkül látták el a kukorica-termesztés és a betakarítás teendőit. a vezetőségnek még arra is kiterjedt a figyelme, hogy tavasszal valamennyi háztájiban hibrid-kukoricamagot vetnek, s az öregek földjét a faluhoz legközelebb eső dűlőkben mérik ki. a napokban tanácskozásra hívták össze a szövetkezet nyugdíjasait: megvan-e mindenkinek az évi kenyérnek valója, téli tüzelője, vág-e hizót, és nem szenved-e valamiben hiányt: 157 mázsa búzát tartalékolnak kizárólag arra a célra, ha az idős szövetkezeti gazdák pótlólag kenyérgabonát igényelnének. a tanácskozáson megígérték azt is: szívesen segítenek az öregeknek a ház körüli munkákban is./mti/

--

bb 25. széleskörűen megvitatják a lakossággal székesfehérvár távlati fejlesztési tervét

vid fm/ke-lm fm

1961. október 26.

a hazafias népfront székesfehérvári elnöksége előadássorozaton ismerteti és vitatja meg a lakossággal a város távlati fejlesztési tervét. az előadássorozat iránt igen nagy az érdeklődés./mti/

--

9.45

10.14 *Liu*

- 11 -

bb 14. mintegy 160 beépíthető konyhabutor és csaknem 420 ruhás-
szekrény készül terven felül az szkp 22. kongresszusának tiszteletére

i sb/tr-lm ki

1961. október 26.

a korszerű lakások szép, beépített konyhabutorait és ruhás-
szekrényeit a légymányosi épületasztalosipari vállalat dolgozói
készítik. az idén már kétszer annyit gyártanak, mint tavaly, de
bármennyit is állítanak elő, mind gyorsan gazdára talál. a
vállalat munkáját az év elején anyagellátási és termelés-szervezési
gondok nehezítették, ami a munkaverseny kibontakozását is akadályoz-
ta. az elmúlt hónapokban azonban megteremtették a zavartalan munka-
feltételeit. a gyár új üzemsarnokában áttértek a szalagszerű terme-
lésre, új készáru raktárt építettek és külön műanyagfóliázó üzemet
rendeztek be, amelyben gépesítették a munkát.

az új műszaki intézkedésekkel a munkaverseny kiszélesí-
tésének útját is egyengették, s így most röpgyűléseken ha. ározták el
a dolgozók, hogy a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusá-
nak tiszteletére telteljesítik évi tervüket. vállalták, hogy a terme-
lékenységi előirányzat 6 százalékos telteljesítésével mintegy
160 beépíthető konyhabutort és csaknem 420 ruhásszekrényt készí-
tenek terven felül az év végéig. ehhez több anyagra volna szükség.
ötletes megoldásokkal azonban úgy mérsékelik az anyagfelhasználást,
hogy a terven felüli termékeket megtakarított anyagból készítik
és 1.2 százalékkal csökkentik a termelési költségeket. az építő-
munkások is segítik a gyár dolgozóinak versenyét. felajánlották,
hogy december 31-e helyett november végére befejezik az üzem terüle-
tén az építkezéseket, így a gyár korszerű enyvezőműhelye egy hónappal
hamarabb kezdheti meg a munkát. /mt1/

bb 18. évente 3 termés a hévízzel fűtött üvegházakban

vid ká/j-lm bs

1961. október 26.

a hajdusoboszlói kossuth termelészövetkezet hévízzel
fűtött, összesen 6000 négyzetméter alapterületű üvegházai igen
jól jövedelmeznek. ez évben már kétszeri termést értékesítettek
egymillió forintért, s most az üvegházak egy részét harmadszorra
is bevetették. karácsonykor innen szállítanak majd nagymennyiségű
karalábét és salátát hazai, valamint külföldi piacokra. a szövet-
kezetnek ezenkívül jelentős bevétele van virágokból. a fikuszt,
pálmát, filodendront a földművesszövetkezeti boltokba és exportokra
szállítják. /mt1/

9.55

10/16 Zolt

- 12 -

bb 16. minden eddiginél magasabb a tógazdaságok „haltermése”, -
több mint 700 vagonnyi halat foglalk a következő hetekben

i cs/tr-lm ká

1961. október 26.

kereken 16.000 hold halastó „haltermését”, takarítják be
a következő hetekben a halgazdasági tröszt halásza. mint szabó
bertalan, a tröszt halászati mérnöke tájékoztatásul közölte, az
idei „haltermés”, tervezett mennyisége 657 vagon volt, de a becslé-
sek és az eddigi lehalászások tapasztalati azt mutatják, hogy
legalább 732 vagonnal fognak, ami 111 százalékos tervteljesítést
jeleln. a nyár folyamán, szeptember 15-ig körülbelül 100 vagon
halat adtak az állami halgazdaságok közfogyasztásra. az október
1-én kezdődött őszi nagy lehalászás pontosan, ütemezés szerint
halad és november végéig be is fejeződik.

a várható gazdag hozam legfőbb oka, hogy a halastavakba
több ivadékokat helyeztek. míg 1953 tavaszán holdanként csupán 50
kilónyi halivadékokat, addig az idei kihelyezés holdankénti átlaga
már 122 kiló volt. ugy tervezik, a jövő tavasszal legalább 140-145
kiló halivadékokat bocsátanak minden hold vízterületre. a fő hozam
másik oka, hogy a szokásosnál korábban kezdték meg a takarmányo-
zást és több takarmányt használtak fel. eddig rendszerint csak
májusban kezdték meg a halak „abrakolását”, amikor a víz hőmér-
séklete elért a 17 fokot, az idén már március végén etettek, 11-12
fokos vízhőmérséklet mellett. az újítás rendkívül hasznosnak bizo-
nyult: míg ugyanis a múlt év tavaszán az egynyaras ivadékoknak
57, a kétnyaras ivadékoknak pedig körülbelül 20 százaléka pusztult
el, - többnyire hasvizkorban - az idei veszteség felét sem érte
el. a korábban kezdett és intenzívebb takarmányozás révén az
ivadékok gyorsabb fejlődésnek indultak, a betegségekkel szemben
ellenállásuk erősödött.

a tógazdasági halak nagy többsége ponty, kisebb része
compó, süllő, sügér és harcsa. a tervek szerint a következő évek-
ben növelik a tógazdasági tavakban a ragadozó halak arányát. az
idén somogy, tolna, baranya és hajdu-bihar megye tógazdaságai
már többszáz ezer harcsa-ivadékokat keltettek ki, nemcsak saját
szükségletükre, hanem más halgazdaságok számára is. elsősorban
a harcsát és a süllőt szaporítják. ezek a ragadozók jól értéke-
sítik, illetve hasznos halhússá alakítják az egyébként fogyasztás-
ra alkalmatlan, ugynevezett szeménahalak nagy tömegét. /mt1/

- 13 -

10-
10-2 Zolt

bb 17. Ötvenöt százalékkal több gyümölcs, 30 százalékkal több bor - nagyarányú gyümölcs- és szőlőtelepítések az ötéves terv időszakában

i i e k á s z b k á

1961. október 26.

a második ötéves terv a növénytermesztés számára 24 százalékos növekedést ír elő. a növénytermesztés ágazatai közül leggyorsabban a gyümölcs- és szőlőtermesztés fejlődik, s ezzel részese-dése a mezőgazdaság egész termelésében a tavalyi 8.9 százalékról 9.9 százalékra nő. a számok egyrészt azt fejezik ki, hogy mező-gazdaságunk belterjes irányban fejlődik, javul a több munkát, nagyobb hozzáértést igénylő, de magasabb értéket is produkáló üzemágak aránya, másrészt azt, hogy kulturáltabb, vitamindusabb lesz a lakosság táplálkozása. s végül: a külföldi piacokon is keresett szőlő és gyümölcs termelésének fejlesztése lehetővé teszi majd exportunk további növelését.

1965-ben a magyar mezőgazdaság 55 százalékkal több gyümölcsöt termel, mint 1960-ban. a nagyarányú növekedés elsősorban még az előző évek telepítésének eredménye, hiszen az ötéves tervben ültetendő gyümölcsösöknek csak kis része fordul termőre ebben a terv-időszakban.

az össztermés növekedésében jelentős része lesz a hozamok emelkedésének. gyümölcsöseinkben és szőlőinkben széles körben elterjednek a korszerű nagyüzemi módszerek, amelyek termelékenyebbé teszik a munkát, biztonságosabbá a termést. a mennyiség növelésében, a minőség javításában nagy szerepe lesz a növényvédelemnek: minden 150-200 hold szőlőre és gyümölcsösre jut majd egy nagyteljesítményű permetező-porozógép. a legutóbbi évek sikeres kísérletei alapján 1965-ben már huszezer holdnyi szőlő és gyümölcsös - főként alma - kap mesterséges csapadékot. meghonosodnak a kertészetekben az eddig alig ismert gépek is. a szőlőművelés gépesítésére többféle konstrukcióval foglalkoznak. a gyümölcsstermesztésben a szedés és manipulálás /osztályozás, csomagolás/ gépesítése a legfontosabb és legnehezebb feladat. az új manipuláló berendezéseket a termelő üzemekben szerelik majd fel, hogy minél kisebbre csökkentsék a szállítási sérülést és veszteséget.

a következő években jelentősen előrehalad a nagyüzemi szőlőfeldolgozás is. 1965-ben mintegy 30 százalékkal több bort termelünk, mint tavaly, s ehhez több nagykapacitású, gépesített pincészet épül. az első komplett hazai gyártmányú szőlőfeldolgozó gépsort az idei szüretnél már kipróbálták, s rövidesen megkezdik több berendezés gyártását.

a második ötéves terv fontos feladata a következő időszakok szőlő- és gyümölcsstermesztésének megalapozása. öt év alatti 110.000 holdon telepítenek üzemi gyümölcsösöt, így ezeknek a területe csaknem megkétszereződik. elsősorban ott telepítenek, ahol lehetőség van legalább 100-150 holdas gyümölcsös kialakítására, mert ekkora terület kell ahhoz, hogy az üzem gazdaságosan alkalmazhasson gyümölcsstermesztő szakembert és speciális gépeket. a szőlőványosan és szőlőkben álló fák száma - a kiöregedés következtében - csökken majd, a terv viszont számol azzal, hogy a házikertek jelentősi 36 millió darabos gyümölcsfa-állománya 10-12 százalékkal növekszik. /folyt.köv./

10.07

10.11

- 14 -

bb 17. /ötvenöt százalékkal... folyt./- szb

a gyümölcsfa-állományban nő az értékesebb és jobban értékesíthető gyümölcsfélék aránya. ezt az alapelvet szem előtt tartva a kajszibarack-telepítés részesedése az öszteltelepítésből 16-18, a cseresznyéé és meggyé 14-16, a bogyósoké pedig 13-15 százalék.

a második ötéves terv idején kerül sor az eddigi legnagyobb szőlő-rekonstrukcióra, 70.000-80.000 hold betelepítésével. ennek ellenére a tényleges szőlőterület lényegében változatlan marad, mert sok öreg, már alig termő tőkét vágnak ki. az alapelv: a meglevő területek rekonstrukciója, s a kisüzemi szőlők lehetőség szerinti átalakítása, hogy művelésük legalább részben gépesíthető legyen. a telepítések legnagyobb része a történelmi borvidékekre kerül; 75 százaléka homokra, 25 százaléka hegy- és dombvidékekre: tokajba, badacsonyra, somló és szekszárd vidékére.

igen nagy mértékben bővül, a mostaninak mintegy 2.5-szörösére a csemege-szőlőterület. részben már régebben nemesített kiváló minőségű, részben új nemesítésű, a nagyüzemi termesztés és a szállítás követelményeinek jobban megfelelő fajtákat ültetnek. mivel ezekből a fajtákból, a vessző-előállítás nagyarányú fokozása ellenére sem áll rendelkezésre elegendő szaporítóanyag, a csemege-szőlőkön kívül nagy területeken telepítenek egyéb, étkezésre alkalmas szőlőt is. /mti/

bb 20. a pártkongresszus tiszteletére elkészítette századik ujtását háromszéki péter villanyszerelő

vid te szb ki

1961. október 26.

háromszéki péter villanyszerelőt, a sztálinvárosi kokszo-lómi szocialista brigádvezetőjét, szorgalmas ujtónak ismerik. mindig tanul, fejleszti tudását, s közben ésszerűsítéseken és ujtásokon dolgozik. három évvel ezelőtt, a nagy októberi szocialista forradalom tiszteletére dolgozta ki és nyújtotta be ötvenedik ujtását. háromszéki péter az utóbbi hetekben dolgozta ki kilencvennyolcadik és kilencvenkilencedik ujtását.

most az szkp 22. kongresszusának tiszteletére századik ujtásaként kidolgozta az olajfűtési berendezések füstgázának kompartment-mérő berendezést. ezzel a műszerrel a kályhákban, kemencékben, vagy kazánokban levő olaj égésének intenzitását tudja ellenőrizni a füst koromtartalmának mérésével. a mintapéldány bevált. a veszprémi ásványolaj és fűtőgáz kutató intézet, valamint a budapesti hőtechnikai intézet is rendelt egy-egy berendezést az ujtótól. /mti/

--

-15-

bb 21. tizenhárom vagon ércet ad naponta az első hazai bauxit frontfejtés

vid szf/te szb szf

1961. október 26.

a bakonyi bauxitbányához tartozó 2. számú halimbai üzemben a hazai ércbányászat történetében először sikerült frontfejtést kialakítani. a bauxitfalat eddig két és fél méter széles sávokban szedték le és szakaszról-szakaszra haladtak előre. a szűk és keskeny munkahelyen nehezen pozogtak a külföldről beszerzett lengyel és csehszlovák gyártmányú bányagépek. a gazdag ércvagyonot szétszórt munkahelyeken jövesztették, s ezzel eleve kizárták a központosított munka műszak és gazdaságossági előnyeit.

a haza ércbányászat első frontja száz méter mélyen épült ki a föld alatt, átlagosan 20-25 méter vastab bauxitlepben. a frontfal két végét a légvágatok határolják, ezeken át bőséges levegő jut a dolgozókhoz. jelentős, hogy a front biztosítóoszlop rendszerre a bányászok háta mögött áll, s nem zavarja a munkát, a rakodógép pedig a kétszer husz méteres szakaszon akadálytalanul mozoghatnak. a frontban egyszerre tíz-tizenkét bányász számára teremtenek munkalehetőséget, ez növeli a termelékenységet. a kedvező műszaki feltételeket kihasználva, a front naponta 1.3 métert halad előre, s 13 vagon ércet küld a felszínre. /mti/

bb 22. több mint negyvenötmillió forint megtakarítás műszintervek révén

vid szf/te szb szf

1961. október 26.

az ózdi kohászati üzemekben az idén hetven műszaki intézkedési terv megvalósítását tűzték ki célul. hatvanötöt már bevezettek és sikerrel alkalmaznak. különösen eredményesek a különböző drága anyagok felhasználásának ésszerű csökkentésére vonatkozó törekvések, intézkedések. így például a kohókban az olajbefuvarósos vasolvasztás, a forró szél hőmérséklet legkedvezőbb szinten való tartása és egyéb technológiai módosítások révén egy tonna vas gyártásához körülbelül hatvan kilogrammal kevesebb import-kokszot használnak az előírtnál. ez maga tizenhárommillió forinttal csökkentette eddig a nyersvas önköltségét. a durvahengerben is hat kilogrammal kevesebb acélt használtak fel egy tonna hengereltáruhoz. a martin-üzemben az ugynevezett hulladék hő hasznosításával, a finomhengerben pedig a kemencék műszerrel tisztásával, illetve automatizálásával sikerült kedvező eredményt elérni a fűtőenergia felhasználásánál. így a két üzemben ötmillió forintot takarítottak meg.

ezekkel, valamint a többi üzem eredményével együtt az eddig esedékes műszintervet jelentősen túltalálták és több mint 45 millió forintot takarítottak meg. a tapasztalatok alapján arra számítanak, hogy az ez évi 55 millió forintos műszintervet nemcsak teljesítik, hanem számottevően túl is szárnyalják. /mti/

10.22

- 16 -

bb 28. a háztáji gazdaságok ellátására 30 gépes csibekeltető állomás épül mezőkovácsházán

vid ká/j-lm bs

1961. október 26-

békés megyében, különösen az alföldi tanyavilágban százával nevelik a baromfit és a viziszárnyasokat a paraszttasszonyok. a háztáji aprójószág-tartás fokozódására mutat, hogy egyre nő az igény a naposcsibék iránt: ebben az évben a földművelésszövetkezetektől 1.200.000 naposcsibét vásároltak, de a kereslet még ennél is nagyobb volt. a szövetkezetek békés megyei értékesítő központja most segít a háziasszonyok gondján: mezőkovácsházán 30 gépes keltetőállomást épít, kizárólag a háztáji gazdaságok ellátására. ezenkívül gyulán és másutt is keltetnek csibéket, kiskacsát és kislibát a háztáji gazdaságok számára. /mti/

-.-

bb 29. már százötven üzem használja a színes fémet is pótló danamidot

vid szf/te-lm

1961. október 26.

a magyar viscosagyárban a múlt év végén kezdték meg a danamid nevű műanyag gyártását. a műanyagipari kutató intézet utmutatása szerint, házilag készített géppel, terven felül vállalkoztak a népgazdaság szempontjából jelentős munkára. a danamid tömbök előállítására nyergesujfalun igen kifizetődő. alapanyaga ugyanis ugyanaz, mind a danuloné, a szintetikus szálé és a szál gyártásánál keletkező hulladék egy részt is felhasználják a danamidhoz. az acél, bronz és más fémanyagok pótlására is alkalmas műanyag hétszer könnyebb mint a vas, ugyanakkor számos fémnél szilárdabb. sok tekintetben az acélnál is előnyösebb.

a danamidot már százötven üzem használja. a könnyűiparban a magyar posztógyár vetülékhejtőket, a gépipar fogaskereket, gépalkatrészeket készít belőle. tatabányán több bányagép működik danamid alkatrészrel.

a viscosagyárak most ujitással ugyancsak házilag készített második danamidgyártó gépet helyeznek üzembe. jövőre az idei negyven tonnával szemben már hatvan tonna danamid tömböt készítenek az eddiginél is jobb minőségben. /mti/

10.30

- 17 -

10.35 *Zel*

bb 30. győr megye termelőszövetkezetei telteljesítik egész évi baromfiértékesítési tervüket

vid ká/j-lm bs

1961. október 26.

győr megye termelőszövetkezeti tavaly 30 vagon baromfi-hust adtak az államnak, s az idén úgy tervezték, hogy 52 vagon szárnyast szállítsanak közfogyasztásra, ezt az előirányzatot máris telteljesítették, s az év végéig még mintegy 25-30 vagon csirke-, kacsa- és libahust értékesítenek, a nagyarányú ártermelés mellett közös gazdaságok törzsállományukat is fejlesztették, a tervezett 20.000 helyett 120.000 jércét hagytak meg a törzstenyészetekben.
/mti/

-. -

bb 31. vas megyében a járási székhelyekről már portalan utak vezetnek a megyeszékhelyre

vid szf/te-lm bs

1961. október 26.

vas megyében az idén mintegy 170.000 négyzetméter utat javítottak meg és újakat is építettek. elkészült például a szombathely-csorna közötti főközlekedési út, már minden járási székhelyről portmentes, ugynevezett hideg aszfaltos uton közlekedhetnek a járművek a megyeszékhelyre, szombathelyre, a falvak közötti utak egyik-másikát is megjavították az utfenntartó vállalat dolgozói most az őszei-téleleji időszakban kisebb javítások vannak soron, jövőre azonban ismét nagyobb munkába kezdenek, ekkor javítják meg többek között a jánosháza-sopron közötti utat is.
/mti/

-. -

bb 32. hétmillió forintos beruházással új gimnázium épül mórton

vid fm/ke-lm fm

1961. október 26.

tavasszal az új gimnázium építését kezdik meg mórton, a terveket már készíti a fejér megyei tervezőiroda, a nyolctantermés új gimnázium hétmillió forintos beruházás lesz az 1963-ban adját át rendeltetésének.
/mti/

10.35

- 18 -

11- *Zel*

bb 33. hortobágyi népdal gyűjtemény

vid fm/ke-lm fm

1961. október 26.

béres andrás, a debreceni déri muzeum igazgatója összegyűjtötte a hortobágyi pusztai ősi pásztornótáit, népdalait, a régi nótákat idős pásztoremberek énekelték magnetofon-szalagra, a többszáz népdalt a jövőre megjelenő hajdu-bihar népdal-gyűjteményben adják közre.
/mti/

-. -

bb 34. a pétisónál olcsóbb, nagyobbhatású műtrágyával kísérleteznek

vid ká/j-lm bs

1961. október 26.

buzdor attila, a szombathelyi városi tanács főagronómus és áldozó frígyes vegyész 2 évvel ezelőtt kezdte meg a kísérleteket a pétisót helyettesítő műtrágyával, az új műtrágya alapanyaga karbamid és salétrom, előállításának költsége mázsánként 30-35 forinttal olcsóbb, mint a pétisóé, ugyanakkor 10-17 százalékkal magasabb terméshozamot eredményez. további előnye, hogy hatóanyagai közül a salétromsavat hulladékanyagokból lehet előállítani, csak a karbamidot kell külön beszerezni, az új műtrágya töltőanyaga lignitpor, a kísérleteket két éven át 9 gazdaságban folytatták, s hatását több növényfélésegen figyelték meg, alkalmazása a vörösherenél, a buzánál, a zabnál, a takarmányrépánál, a káposztánál, a zabosbiikkönyvénél egyaránt jó eredményre vezetett.
/mti/

-. -

bb 35. fotoarchivum szolnokon

vid fm/ke-lm bs

1961. október 26.

a megyei népművelési tanácsadó kezdeményezésére megyei fotoarchivumot létesítenek szolnokon, a községi, üzemi és termelőszövetkezeti művelődési házakban működő 50 fotoszakkör tagjai negyedévenként hat kulturális és gazdasági témájú felvételt küldenek az archivumnak, az összegyűjtött fényképekből kiállításokat rendeznek, s albumokat készítenek a megyébe látogató külföldi vendégek részére.
/mti/

10.40

- 19 -

110v *Zel*

bb 23. harminckét szaküzlet Lajosmizsén

vid fm/ke szb fm

1961. október 26.

Lajosmizse bács kis-kun megye egyik legjobban fejlett községe. az utóbbi két évben például szakosították az üzlethálózatot. így ma már 32 szaküzletben, illetve kiskereskedelmi boltban vásárolhatnak a vevők. a szaküzletek nagyvárosi színvonalúak.

Lajosmizsén épült fel bács kis-kun megye legkorszerűbb szélesvásznú filmszínháza. jól berendezett művelődési otthonában élénk a kulturális élet. két cukrászda és két étterem is van a faluban. a kiskunsági csárdában naponta több mint kétszázan ebédelnek. a község fiataljai művelődnek, szórakoznak. művészcsoporthoz, irodalmi színpadjuk távoli tanyaközpontokat is rendszeresen látogat. /mti/

bb 24. segítenek a falusi kulturális élet fellendítésében a komárom megyei bányászegyesületek

vid fm/ke szb fm

1961. október 26.

komárom megye két legrégebb bányaközpontjában, dorogon és tatabányán, valamint a megye legfiatalabb bányászvárosában, oroszlányon a bányász művészeti egyesületek nemcsak városuk lakosságá

szórakoztatják, hanem segítik a környező falvak kulturális életét is. elsősorban azokat a községeket keresik fel műsoraikkal, ahova a déryné színház és más hivatásos együttes nem jut el. az idén fellépnek a községekben a tavaly alakult irodalmi színpadok is. a dorogi józsef attila művelődési ház a községekben is rendez operavesteket. a tatabányai bányászegyesület szimfonikus zenekara is készült vidéki előadásokra. a három bányászegyesület ebben az évben még több mint 30 előadást tart a községekben. a tatabányai és a dorogi tánccsoportok a falusi egyesületek jelentősebb szerepléseihez zenekíséretet biztosítanak. a különböző művészeti ágak vezetői pedig a falusi egyesületeket betanítják egy-egy számról és többször meghívják őket tapasztalatcserére. /mti/

10.45

11.00 Zel

- 20 -

bb 26. társadalmi összefogással jól felszerelt politechnikai műhely és tornaterem épül kazár bányászközségben

vid fm/ke szb fm

1961. október 26.

a salgótarján melletti kazár bányászközségben a nyár elején kezdték meg társadalmi összefogással a több mint tíz éve épült négytantermes általános iskola bővítését, korszerűsítését. a községben lakó bányászcsaládok úgy határoztak, hogy állami beruházás és hozzájárulás nélkül korszerű tornatermet építenek az iskola mellé. a bányától kapott romos épületből jelentős mennyiségű építőanyagot nyertek, a követ és a homokot is társadalmi munkában bányászták és hozták az építés színhelyére. a tornaterem építése befejezéshez közeledik. mintegy 800 társadalmi munkanapon több mint 40.000 forint értékű munkát végeztek el a község lakói és a környékbeli bányák szakmunkásai. a kazáriak szorgalmát és nagyszerű kezdeményezését a művelődésügyi minisztérium teljes tornatermi felszereléssel honorálta. a nógrád megyei tanács politechnikai műhely építésével viszonyozta a kazári bányászcsaládok öntevékenységét. a politechnikai műhelyt még az idén birtokukba veszik a kazári diákok. /mti/

bb 27. török őrház, pallók maradványai a szigetvári várban

vid fm/ke szb fm

1961. október 26.

a szigetvári várban végzett ásatások közben török őrház és pallók maradványait fedezték fel. ezzel tisztázódott a vár körül talált cölöpnymok eredete. a várat körülvevő cölöp- és gerendaszerkezeteket azért építették, hogy a rájuk helyezett pallókon az ingovány fölött átvontathassák a nehéz ágyukat. /mti/

10.55

11.06

Zel

- 21 -

bb 36. elkészült a 11. kerület 1962. évi költségvetési tervjavaslata - nagyobb gondot fordítanak a fiatalok erkölcsi és politikai nevelésére a 12. kerületben - ülést tartott a 11. és 12. kerületi tanács

t Lv/vt/tm-lm hk

1961. október 26.

csütörtökön a főváros több kerületében tartottak tanácsülést. a 11. kerületben az 1962 évi költségvetési tervjavaslatot vitatták meg. balázs imre, a pénzügyi állandó bizottság elnöke elmondta, hogy az elmúlt évhez viszonyítva egymillió forinttal többet irányoztak elő a bölcsődék, az általános és középiskolák felszerelésére, a tanulószobák bővítésére és a gyermekek ételtelésére. 1962-ben hétszázalakkal több gyermek tanulhat a tanulószobákban. jelentős összegeket irányoztak elő a bánát utcai gyógy-pedagógiai iskolában elhelyezett gyermekek ellátására, és foglalkoztatására. a dolgozók iskolájának fejlesztésére 250.000 forintot fordítanak.

a fehérvári uti rendelőintézetben 100.000 forintos beruházással fejlesztik a röntgen-szolgálatot. a kerület orvos-ellátásának javítására, az egészségügyi gépkocsik karbantartására 50.000 forintot költenek.

a 12. kerület tanácsülésén bende sándor, az oktatási osztály vezetője az ifjúság politikai és erkölcsi neveléséről, valamint a gyermekvédelem helyzetéről tartott beszámolót. bevezetőben elmondta, hogy a kerületben az ifjúság erkölcsi és politikai fejlődése kielégítő, s összhangban van az általános társadalmi haladással. kiemelte, hogy a 9000 általános iskolai tanulónak mintegy 75-80 százaléka kiscobos- és úttörő. a 700 középiskolásnak 58 százaléka tagja a magyar kommunista ifjúsági szövetségnek. jelentős eredmény - mondotta - hogy az utóbbi években megnövekedett azoknak a pedagógusoknak a száma, akik rendszeresen segítik az ifjúsági szervezetek tevékenységét. az iskolákban az órákon egyre több gondot fordítanak a pedagógusok arra, hogy a szaktárgyak oktatását felhasználják a világnézetű nevelésre is.

a szülői munkaközösségek és az iskolák együttműködéséről szólva kiemelte, hogy a szülői munkaközösségek ma már elsősorban arra törekszenek, hogy a közösségi szellem kialakításában, a gyermekek nevelésében segítsék a pedagógusokat.

/folyt. köv.

12.07

13.05

- 22 -

bb 36. / elkészült... I. folyt. /-tn

a gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatban öröndetes tényként említette, hogy a kerületben egyre kevesebb azoknak a fiataloknak a száma, akikkel a gyermekvédelmi hatóságnak, a kerületi rendőrkapitányság gyermekvédelmi osztályának kellene foglalkozni, ezen a téren jelentős segítséget nyújtottak a társadalmi szervek, a nőtanács, a hazafias népfront- és a kizs-szervezetek is. azokat a szülőket, akik elhanyagolták gyermekeik nevelését, a társadalmi szervek aktivistái meglátogatták, elbeszélgettek velük, s ennek eredményeként ma már sokkal többet törődnek gyermekeikkel.

a tömegkapcsolatok kérdésével foglalkozott a 4. kerületi tanács végrehajtó bizottsága

csütörtökön délelőtti ülést tartott a 4. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. többek között megtárgyalták a tanács és a lakosság közötti kapcsolat kérdéseit, azokat a feladatokat, amelyek ennek továbbfejlesztését, erősítését segítik.

megállapították, hogy az állandó bizottságok és a tanácsapparátus különböző osztályainak együttműködése mindinkább fejlődik. ma már a tanácsban belül az állandó bizottságok érdeklődését, segítőkészségét, ellenőrző munkáját határozottan igénylik, mert ez számos fontos feladat megoldását könnyíti, gyorsítja. az állandó bizottságok aktivistáinak száma meghaladja a kilencszázat.

különösen értékes segítséget nyújtanak az állandó bizottságok a kerületfejlesztési tervek kidolgozásához, az üzlet-hálózat működésének ellenőrzéséhez, annak rendszeres figyelemmel kíséréséhez, hogyan intézik a dolgozók ügyes-bajos dolgait. az építési és közlekedési állandó bizottság például rendszeresen ellenőrzi az építkezéseket, a népművelési állandó bizottság, a művelődési házak, otthonok munkáját.

a tanácstagok 75-80 százaléka gyakran látogatja választókerületét, kapcsolatot tart a lakóbizottsággal, felkeresi a pártkörzeteket, s ha ez szükséges eljár választói ügyében.

/folyt. köv./

12.16

13.07

- 23 -

bb. 36. /utkészült...2.folyt./-la

a 4. kerületben 106 tanócsi társadalmi ellenőr és 240 szakszervezeti társadalmi ellenőr dolgozik. nagy szorgalommal ügyeskedéssel és elismerésre méltó eredménnyel végzik munkájukat. működésük feltétlenül hozzájárul ahhoz, hogy felfedjék a kerületi lakosság ellátásában esetleg előforduló hibákat, s intézkedjenek azok megozárásáról.

a végrehajtó bizottság a jövőre vonatkozólag fontos feladatként jelölte meg, hogy az eddiginél is nagyobb lehetőséget adjanak a tanócsistagoknak arra, hogy résztvegyenek a feladatok megoldásában. ugyancsak szükséges, hogy fokozott figyelemmel foglalkozzanak az állandó bizottságoktól érkező különböző javaslatokkal, s karolják fel hasznos kezdeményezéseiket. igen fontos, hogy a tanócsistagokra, a lakosságra, fejlesszék, erősítsék az együttműködést, a kapcsolatokat a választókkal, az üzemekkel, intézményekkel, s a kerületi tömegszervezeteivel. /mti/

bb 37. dévaványa termelőszövetkezeti községben befejezték a buzavetést

vid ká/j ká

1961. október 26.

a gyomai járás egyik legnagyobb termelőszövetkezeti községében, dévaványán az szkp 22. kongresszusának tiszteletére a szövetkezeti gazdák vállalták, hogy a buza vetését határidő előtt befejezik. a község 4 nagyhalású termelőszövetkezetében - a gábor fón, a lenin, az aranykalász és a szabad föld tsz-ben - segítettek a családtagok, még vasárnaponként is kora reggeltől késő estig a földeken szorgoskodtak, hogy a buza vetésre szánt területről mielőbb betakarítsák a kapásnövényeket. a gépállomási traktorok nappal vetettek, éjjel pedig a magótyát készítették. két műszakot szerveztek a gépállomás szerelői, javítói is, s a géptöréseket, láncszakadásokat késedelem nélkül kijavították. a szövetkezeti és a gépállomásiak összefogásának eredménye, hogy az eredetileg kiszabott határidő előtt 5 nappal összesen 5500 holdon földbe tették a jövő évi kenyérnekvalót. dévaványa a körös vidéki termelőszövetkezeti községek között elsőnek teljesítette a buza vetést. /mti/

13.33

- 24 -

bb 38. időjárásjelentés

tm szb

1961. október 26.

a meteorológiai intézet jelenti október 26-án, csütörtökön 13 órakor:

déli, délnyugati szél

kontinensünkön a pirineusoktól és az alpoktól északra, valamint a szovjetunió európai területének északi területein hatalmas, összefüggő délnyugati légáramlás alakult ki. ez a széljárás az atlanti óceán déli részéről az azori szigetek irányából, megszűnt az északi jegestenger térségéig mozgatja a meleg légtömegeket. hazánkban tegnap napos idő volt. esőt sehonnán sem jelentettek. a hőmérséklet napközben 15-18 fokig emelkedett. ma hajnalban keleten 0 - plusz 3, nyugaton 4-7 fokig hűlt le a levegő. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 9.6 fok volt, a sokévi átlagnál 0.7 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milliméter, gyengén szélgyógyító irányzatú.

várható időjárás péntek estig: változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt, napközben többfelé élénk déli, délnyugati szél. helyenként reggeli köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 12-16 fok között.

a duna vizállása ma reggel 157 centiméter. /mti/

bb 39. a 22. pártkongresszus tiszteletére háromszázötvenezer forint értékű finomlemez készítenek megtakarított anyagból borsodnádason

vid te szb ki

1961. október 26.

a borsodnádasi lemezgyárban novák pál, négyszeres szocialista hengerész brigádja, amely a 22. pártkongresszus nevét vette fel, az évi terv és az évi felajánlás határidő előtti teljesítésére és anyagtakarékosságra szólította fel a gyár dolgozóit.

a kiváló brigád vállalta, hogy három nappal határidő előtt teljesíti - az eddigi felajánlással együtt - évi feladatát, s a hátralevő három napon megtakarított anyagból dolgozik. /folyt.köv./

14.15

- 25 -

bb 39. /a 22. pártkongresszus... folyt./- szb

a hengeres dolgozói a felhívás nyomán elhatározták, hogy az éves feladatokat, beleértve a felajánlást is, határidő előtt teljesítik és 350.000 forint értékű finomlemez készítenek megtekartított anyagból. a karbantartásnál, műszakiakból és fizikai dolgozókból álló komplex brigádok alakultak a beruházási tervek meggyorsítására, illetve a jövő évi növekvő tervfeladatok teljesítésének előkészítésére. /mti/

bb 40. teljesítették az szkp 22. kongresszusa tiszteletére tett vállalásukat a tiszavidéki vegyikombinát hígsvavgyárának építói

vid te szb ki

1961. október 26.

a tiszavidéki vegyikombinát műtrágyagyárának építkezése in a száraz, meleg nyári és őszi hónapokban meggyorsult a munka. a 31-es építőipari vállalat dolgozói a határidőket minden munkahelyen tartják. az új gyár területére a szovjetunióból szinte már naponta érkeznek a különleges gépi berendezések. az építők és a különböző vállalatok dolgozói egymással versenyeznek, hogy a műtrágyagyár öt épületében a jövő év elején megkezdhesék a gépi berendezések szerelését.

különösen jó ütemben halad a munka a több létesítményből álló hígsvavgyárban. a 66 méter hosszú és 36 méter széles - kőcsarnokos létesítmény, amelyet kétemeletes magas irodaház köt össze, előregyártott nagyelemekből, utófeszített rúdsos főtartókból és kohósalakból készült falpanelokból négy hónap alatt szerelték össze. ezen az építkezésen a dolgozók elhatározták, hogy az szkp 22. kongresszusát az eddiginél is jobb munkával köszöntik. varga imre 14 tonnás kubikos brigádja például vállalta, hogy a kőcsarnokban 1000 négyzetméter padlóbetont 9 nap alatt elkészít. felajánlásaikat hét nap alatt teljesítették. bagics józsef 32 tagú szocialista ácsbrigádja a kompresszorcsarnok hat méter magas fűdémfalának zsaluzását november 1 helyett szeptember 26-ra befejezte.

az üzemi csarnok mellett épít fel a 36 méter magas és 66 méter széles abszorpciós torony. ebben a hosszú, téglalakú toronyban nagy - egyenként 46 méter magas - saválló acélból készült tartályt helyeznek el. az előre begyártott és a helyszínen csak összeszerelésre váró tartályok az elmúlt héten érkeztek meg a gyárba.

folyt. l. 40v. /

14.35

bb 40. /teljesítették... folyt./- szb

a dolgozók elhatározták, hogy a torony építését is meggyorsítják. bagics józsef brigádja a pártkongresszus tiszteletére a torony 14 méter magas szintjének zsaluzását a tervezettnél tíz nappal előbb, szerdán délután befejezte. a szocialista brigád most újabb felajánlást tett. vállalták, hogy a nagy októberi szocialista forradalom tiszteletére az épület 18 méter magas szintjének zsaluzását november 15. helyett november 5-re elkészítik.

a hígsvavgyárhoz tartozik még két, hatvan méter magas szórótorny. a két tornyot az idén 40 méter magasságig építik fel. az egyik torony betonozását 34 méterig már elkészítették és előre láthatólag egy hónappal a határidő előtt, november 1-re elérik a negyven méter magasságot.

a műszakiak és a dolgozók közös összefogása nyomán a munkák már annyira előrehaladtak a hígsvavgyár építkezésén, hogy a budapesti kőolajipari gépgyár szerelői jóval a határidő előtt megkezdhetik a külszínen levő három - egyenként nyolc méter magas - hengeres salétromsav tárolótartály elhelyezését. /mti/

bb 41. embargo 20 óráig!

magyar-román tervhivatali tárgyalások a távlati gazdasági együttműködés kérdéseiről

te szb vg

1961. október 26.

október 25 és 26-án a magyar és román párt- és kormánydelegáció utolsó találkozója alkalmával szeptember 10-i közös nyilatkozatban foglaltak értelmében a magyar népköztársaság és a román népköztársaság tervhivatalai között tárgyalások folytak budapesten. ez alkalommal a két ország közötti távlati, gazdasági, együttműködési lehetőségek kerültek megvizsgálásra és közös programot dolgoztak ki ennek a munkának további vitelére. ezek a tárgyalások a barátság és kölcsönös megértés szellemében folytak. a magyar delegációt dr. ajtai miklós, az országos tervhivatal elnöke, a román delegációt gaston marin, a román állami tervbizottság elnöke vezette.

x x x
fock jeno, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön fogadta gaston marint, a román delegáció vezetőjét a román állami tervbizottság elnökét. a megbeszélésen jelen voltak novac mauriciu, a román állami tervbizottság elnökhelyettese, magyar részről pedig dr. ajtai miklós, az országos tervhivatal elnöke és vályi péter, az országos tervhivatal elnökének első helyettese. /mti/

14.35

15-12

- 27 -

bb 42. a műszaki fejlesztés eredményeként csökkent az öltönyök elkészítési ideje a sztálinvárosi férfiruhagyárban

vid te-lm ki

1961. október 26.

a vörös október férfiruhagyár sztálinvárosi üzemében háromnapos műszaki fejlesztési és ujitási kiállítást rendeztek. ezen a hasznos kiállításon több olyan gépet - köztük a négy műveletet egyszerre végző félautomata varrógépet - mutattak be, amelyek a sztálinvárosi üzem dolgozóinak ujitásai.

a kiállítással kapcsolatban csütörtökön ujitási ankétot tartottak. ezen soós sándor vállalati főmérnök, elmondotta, hogy a sztálinvárosi férfiruhagyárban működő gépeknek már 48.3 százaléka célgép, s ez az arány magasabban az országos átlag fölött van. a műszaki fejlesztés eredményeként egy-egy férfiołtöny elkészítési ideje jelentősen csökkent. a régebbi 5.3 óra helyett ez év első felében egy-egy öltöny elkészítésére már csak 4.1 óra munkaídot fordítottak./mti/

--

bb 44. hosszú élettartamu, üzembiztos, klímaálló alkatrészekről tárgyal a csütörtökön kezdődött 4. híradástechnikai konferencia

i kf/kf szb vg

1961. október 26.

a híradástechnikai tudományos egyesület és a magyar tudományos akadémia műszaki tudományok osztálya október 26-28 között tartja a 4. híradástechnikai konferenciát. a tanácskozást - amelyen kínai, ndk, lengyel és csehszlovák szakemberek is résztvesznek - csütörtökön a technika házában winter ernő akadémikus ünnepelesen nyitotta meg. a háromnapos konferencián mintegy 40 előadás, köztük 6 külföldi - foglalkozik a híradástechnika időszerű kérdéseivel.

a konferencia ezúttal a híradástechnikai alkatrészek kutatási, fejlesztési és gyártási problémáit tárgyalja. nemcsak nálunk, hanem az egész világon előtérbe került az alkatrészek hosszú élettartama és klímaállósága. iparunk jelenleg is gazdag választékban készít megbízható, nagy élettartamu, s klímaálló alkatrészeket, amelyek lehetővé teszik bonyolult híradástechnikai berendezések működését. ezek a követelmények azonban a technika rohamos fejlődésével egyre jobban fokozódnak. a tanácskozáson az alkatrész kutatás és gyártás legújabb eredményeiről számolnak be szakembereink, s kicserélik tapasztalataikat a külföldiekkel /mti/

--

-28-

13.29

16.10

bb 48. kőzetgyűjteményt ajándékoztak a miskolci oktatási intézményeknek a borsodi bányászok

vid fm/ke vm fm

1961. október 26.

a borsodi szénbányászati tröszt geológiai osztálya az országos bányászati egyesület borsodi csoportjával közösen két éve gyűjti a megye jellemző ásványait, kőzeteit. a borsodi és az ózdvidéki szénbányászati tröszt bányáiból a különböző koru szénfajtákon kívül a jellemző kísérő kőzeteket is összegyűjtötték. ugyancsak „ásványkutató”, köruton jártak a hegyaljai ásványbánya és öltömű területén is. felkeresték az aggteleki karsztvidéket, a zempléni hegyeket, továbbá a rudabánya vasércbányának táróit, ahol többek között az igen ritka, de kísérő kőzetként előforduló tiszta, természet is találtak.

a kutatócsoport gyűjteményt állított össze az északmagyarországon előforduló ásványokból és kőzetekből. a csaknem ezer darab-ból álló gyűjteményt a borsodi szénbányászati tröszt központjában helyezték el. egy-egy teljes gyűjteményt ajándékoztak a miskolci nehézipari műszaki egyetemnek, valamint a miskolci mikovinyi sámuel bányászati technikumnak is. ezt a gyűjteményt a lelőhely valamint a kőzet jellemző sajátosságainak leírásával együtt csütörtökön adták át az iskola vezetésének./mti/

--

bb 49. dr. serény károly főosztályvezetőhelyettes

vm vg

1961. október 26.

a nehézipari minisztérium jogi osztályának vezetője, az ügyvédi jogtanácsosi vizsgabizottság tagja hosszas szenvedés után, életének 59. esztendejében október 25-én meghalt. a nehézipari minisztérium az elhunytat saját halottjának tekinti, temetéséről későbbi intézkedés./mti/

--

16.00

16.21

- 29 -

Handwritten signature

bb 43. a heves megyei pártbizottság ülése

vid fm/ke szb fm

1961. október 26.

a heves megyei pártbizottság csütörtökön ülést tartott egerben. az ülésen résztvett és felszólalt szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára is. putnoki lászló, a heves megyei pártbizottság első titkára ismertette az ötéves terv végrehajtásával kapcsolatos megyei feladatokat. kiemelte, hogy a megyében öt év alatt több mint 12 és fél milliárd forintot költenek beruházásra. a tervidőszakban új szénbányászati külfejtés kezd meg munkáját viszont. tovább bővítik és korszerűsítik az egercsehi szénbányát, a gyöngyösorszi ércbányát, továbbá a hatvani konzerv- és cukorgyárat is.

nagy gondot fordítanak a lakosság kommunális és szociális ellátottságának javítására. hatvanban mintegy 50 millió forint költséggel 400 ágyas kórházat építenek, amely a tervidőszakban megkezdí működését, számos új iskolát létesítenek. többek között nyolctantermes iskolákat építenek egerben, gyöngyösön és hatvanban, heves község új gimnáziumot, az egri pedagógiai főiskola pedig új kollégiumot kap.

a megye sajátosságainak megfelelően jelentősen fejlesztik a tervidőszakban a megye mezőgazdaságát. a természetes és rétegvizek hasznosításával a tarna mentén több mint kétezer holddal növelik az öntözött területet, felújítással és új telepítéssel pedig mintegy tízezer holdon létesítenek nagyüzemi szőlőtáblákat. /mti/

--

bb 47. országos szimpozion a szegedi 1-es számú belgyógyászati klinikán

vid fm/ke szb fm

1961. október 26.

a szegedi 1-es számú belgyógyászati klinika endokrin munkacsoportja háromnapos országos szimpoziont rendez „endokrin regulációk, címmel. a csütörtökön kezdődött tanácskozáson mintegy 200 debreceni, pécsi, fővárosi és szegedi endokrinológus professzor és kutató vett részt. számos referátum, s mintegy 80 kiselőadás hangzik majd el a belső kiválasztású mirigyek, illetőleg hormonok szerepével kapcsolatos kutatási eredményekről. /mti/

--

16,08

16.08
K. K.

- 30 -

bb 45. országos könyvkötészeti tapasztalatcsere gyűrött

vid fm/ke szb fm

1961. október 26.

gyűrött, a megyei könyvtár kezdeményezésére csütörtökön országos könyvkötészeti tapasztalatcsere-n vettek részt a könyvtárak vezetői és könyvkötő szakemberei. a művelődéssügyi minisztérium, az országos kiadói főigazgatóság, az országos széchenyi könyvtár, a fővárosi szabó ervin könyvtár és a megyei könyvtárak küldöttei meghallgatták mezei györgynek, a győri megyei könyvtár helyettes vezetőjének beszámolóját a filmolux kötési eljárásról. a hazánkban eddig két helyen - az országos széchenyi könyvtárban és győrött - alkalmazott kötési eljárás megszünteti a régebben alkalmazott füzési módszert és ezáltal egy könyv kötési, illetve füzési ideje az ivenként szükséges egy percről öt másodpercre csökkent. ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a könyvtárak mintegy 50 százalékkal olcsóbban és sajátmaguk véggezhetik el a kötési munkát, rásik előnye az új eljárásnak, hogy olyan könyveket is meg lehet álltala menteni, amelyek már nem voltak alkalmasak füzéssel történő kötésre. /mti/

--

bb 46. eddig tízezer mintarajzolt az első magyar textiltervező - csütörtökön emlékeztek meg negyvenéves munkásságáról

i sz/szé szb vg

1961. október 26.

1921-ben végezte el az iparművészeti főiskolát és azóta az óbudai textilfestőgyárban dolgozik lazetzky rezső, az első magyar textiltervező. a felszabadulásig nagy textilgyáraink külföldi érdekeltségek voltak, s a gyártulajdonosok csak a külföldi szakemberekben bíztak, mintatervezők is külföldiek voltak. lazetzky rezső is csupán órabéresként, kisegítőként tudott elhelyezkedni. a felszabadulás után a textilfestőgyár mintatervező laboratóriumának vezetője lett, s azóta 25 tervező nőtt fel keze alatt, sok olyan fiatal is tanított, aki korábban fizikai munkás volt, de kedvet, tehetséget érzett a rajzoláshoz. lazetzky rezső egyébként eddigi munkája során mintegy tízezer textilmintát tervezett.

az első magyar textiltervező negyvenéves munkásságáról csütörtökön emlékeztek meg a textilfestőgyárban és lazetzky rezsőnek szintén csütörtökön nyújtották át a könnyűipari minisztériumban a szocialista munkáért érdemérem kitüntetését. /mti/

--

16.20

16.20
K. K.

- 31 -

bb 51. háromnapos konferencia kezdődött szegeden a vidéki városok közlekedésének fejlesztéséről

vid te vm ki

1961. október 26.

a közlekedéstudományi egyesület és a magyar tudományos akadémia közuti és városi közlekedési albizottsága háromnapos konferenciát rendez szegeden a vidéki városok közlekedésének fejlesztéséről. a tanácskozás első napján, csütörtökön, az ország minden részéből több mint 250 közlekedési szakember gyűlt össze a városi tanács háza dísztermében. biczó györgy, a városi tanács vb. elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd csanádi györgy egyetemi tanár, a közlekedés és postaügyi miniszter első helyettese mondott megnyitó beszédet.

ezután fáskertti sándor, a kpm műszaki felügyeleti osztályának vezetője, dr. szabó dezső, a műszaki tudományok kandidátusa, a fővárosi tanács városrendezési és építészeti osztályának főmérnöke és dr. vásárhelyi boldizsár, a műszaki tudományok doktora, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem tanára tartottak előadást a vidéki nagyvárosok közlekedésének elméleti és gyakorlati problémáiról, feladatairól.

az előadások hangsúlyozták, hogy az ipar decentralizálásával együtt mindinkább előtérbe kerül a vidéki nagyvárosok úgynevezett tömegközlekedésének fokozott fejlesztése, egységes, tudományos elvek alapján.

megállapították, hogy az elmúlt tíz évben az országban körülbelül egymillióhétszáz ezer kerékpárt és motorkerékpárt, nagyszámú személyautót adtak el, nőtt a taxiforgalom is, de ezek ellenére lényegesen fejlődött a tömegközlekedés, tehát a villamossal, autóbuszsal szállított utasok száma. ezekkel a járművekkel 1951-ben 938 millió utast, tavaly pedig már egymillió négy száz negyvenegy millió utast szállítottak. még nagyobb arányban nőtt a vidéki nagyvárosok közlekedése. szegeden például a múlt évben 34 millió utast szállítottak a villamosok, csaknem háromszor annyit, mint tíz évvel ezelőtt.

/folyt.köv./

16.30

-32-

/bb 51. háromnapos.....1. folyt./vm

fejlődött a város autóbuszforgalma is, az utasok száma az elmúlt két évben megháromszorozódott. hasonlóan fejlődött a többi vidéki nagyváros helyi közlekedése is, azonban még sok a tennivaló, különösen az utazási sebesség növelése terén. megállapították, hogy a vidéki városok helyi közlekedésének további fejlesztésében a legjelentősebb szerepük az autóbuszoknak lesz./mfi/

bb 52. a szovjet mezőgazdaság fejlesztésének grandiózus programja utat mutat, s gazdag tapasztalatokat ad a magyar szocialista nagytanulmányok kialakításához - dr. soós gábor főigazgató nyilatkozata

1 cs/j vm ké

1961. október 26.

a szovjet mezőgazdaság most nyilvánosságra került távlati terveiről, illetve a program nyújtotta, számunkra is hasznos rendkívül gazdag tapasztalatokról - az mt kerésére - dr. soós gábor, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatójának vezetője adott tájékoztatást. egyben vezette a magyar mezőgazdaság további fejlesztésére tett, illetve tervezett intézkedéseket.

= a mezőgazdasági termelés növelésének tíz-, illetve husz éves programja híven tükrözi azt, hogy a szovjetunióban hogyan teremtik meg a kommunista társadalmi viszonyok kialakításához szükséges munka feltételeket, továbbá az anyagi eszközök, elsősorban az élelmiszerek, nyersanyagok szilárd bázisát. a tervzet szerint az 1960. évi szinthez képest a következő husz évben a szemetermények, továbbá a cukorrépa, a burgonya és az olajos magvak termelését több mint kétszeresére, a zöltség-, gyümölcs- és szőlőtermesztést két és fél-háromszorosára, a hus-, tej-, tojás- és gyapjútermelést pedig három-négyszeresére kell növelni. véleményem szerint a mezőgazdasági termelés ilyen bősége már lehetővé teszi, hogy a mezőgazdasági termelés illeme megelőzze a szükségleteket. az egyttal azt is jelenti, hogy olyan készletek állnak majd rendelkezésre a szovjetunióban, amelyek módot adnak a kommunista társadalomra jellemző, szükséglet szerinti elosztási elvnek gyakorlati megvalósítására.

/folyt.köv./

16.36

- 33 -

bb 52. a szovjet.....1.folyt./vm

- a program mezőgazdasági előirányzatainak tanulmányozásakor a számadatokat látva, elsősorban azon gondolkodik el az ember, hogy viszonylag rövid idő alatt valósítják meg a nagy célt, annál is inkább, mivel a mezőgazdasági termelés ilyen arányu növelését eddig még egyetlen országban sem tudták megvalósítani. a termelés növelésének feltételeit vizsgálva, megállapíthatjuk, hogy a program anyagi és szakmailag is teljesen megalapozott, a tervezet világosan kifejti, hogy a nagyobb termést és a termelékenyebb munkát elsősorban a termelékenyebb gépek széleskörű alkalmazásával kell elérni, ezért például a 200-220 lóerős nagyteljesítményű, az eddigieknél nagyobb sebességű traktorok beállításával három-négyszeresére növelik a traktormunka termelékenységét, emellett a munkafolyamatok sokoldalú gépesítésével jelentősen csökkentik a munkaidő-ráfordítást, hasonlóan nagyjelentőségű kérdés a műtrágya-ellátás javítása.

- az anyagi eszközök ilyen csoportosítása, illetve a felhasználás kiszélesítése nagy tanulság a mi számunkra is, elsősorban abból a szempontból, hogy a nagyüzemi agrotechnikai módszerek bevezetését, a termésátlagok nagyarányu növelését csak a gépesítés és az ezzel összehangolt műtrágya-használat állandó fokozásával tudjuk elérni.

- mint növénytermesztési szakember, nagy érdeklődéssel tanulmányoztam a növénytermesztésben rejlő tartalékok feltárására vonatkozó előirányzatokat. a gazdálkodás intenzitásának nagyarányu fejlődését mutatja, hogy a szovjetunióban előtérbe kerülnek a nagyobb termelési igényű, de ugyanakkor területegységenként sokkal nagyobb termelési értéket adó növények, ez jelentősen növeli a növénytermesztés kulturáltságát, a talajok termékenységét, emellett nagy lépéssel viszi előbbre az állattenyésztést, mert módot ad a fehérjében dúsabb takarmányellátására.

/folyt.köv./

16,44

D. 24

- 34 -

/bb 52. a szovjet.....2.folyt./vm

- a mi második öt éves tervünk méreteiben bár kisebb, de célkitűzéseiben hasonló anyagi ráfordításokkal, az eddig kihasználatlan tartalékok fokozottabb feltárásával kívánja növelni a mezőgazdasági termelést, elsősorban a termésátlagot, az a tény, hogy a második öt éves terv során a traktor-és munkagép.-állományunk lényegében megkétszereződik, a műtrágya felhasználás holdankénti átlaga eléri a 190 kilót, továbbá, hogy az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek továbbfejlődnek, az utóbbiak szilárd nagyüzemekké válnak - mutatja a második öt éves tervben előirányzott 25-30 százalékos termésátlagnövelés elérésének realitását. a második öt éves terv során jelentősen növelni kívánjuk a legértékesebb takarmánynövények termelését, a szemnek és a silónak természetű kukorica együttes területe az utóbbi években 15-20 százalékkal növekedett. lényeges területnövekedést ezekből a főbb takarmánynövényekből a terv nem irányoz elő, a főerőt a már megnövelt területen a termésátlagok fokozására kell fordítanunk, ugyanakkor az 1960. évihez képest az őszi árpa vetésterületének több mint 50 százalékos, a hüvelyes takarmányok, elsősorban a borsófélék több mint 100 százalékos, az évelő pillangós takarmánynövények 25 százalékos területnövelését irányozzuk elő, elsősorban a kisebb értéket termő növények: a zab, a takarmányrépa, az egynyári szilastakarmányok /mohar, köles/ terhére. a vetésszerkezetünk ilyen intenzív irányu megváltoztatása - különösebb anyagi ráfordítás nélkül - lehetővé teszi, hogy a holdankénti takarmányhozam-értéket 50, sőt 100 százalékkal növeljük, ezzel számottevően javíthatjuk a fehérje-takarmány ellátást is.

- a másik nagy tartalék, amit a szovjetunió mezőgazdasági programja feltárt, a parlagföldek kihasználása és a szűzföldi gazdálkodás belterjes irányu fejlesztése. nekünk lényegében szűz-és parlagföldjeink nincsenek, vannak azonban olyan földterületeink, ahol megfelelő javítással és hasznosítással a jelenlegi termelési értéket 25-50, sőt 100 százalékkal növelhetjük. hazánkban kerekén 3.4 millió hektár szikes, savanyu és homoktalaj vár megjavításra, ez mezőgazdasági területünknek 47.3 százaléka. a sokéves tapasztalatok azt mutatják, hogy szakszerű javítással és utána a célszerű gazdálkodással ezeken a területeken 30-40 százalékos termésátlagnövekedést érhetünk el. a második öt éves terv ezért 800.000 holdnyi gyenge termőképességű vagy „beteg” talaj megjavítását irányozza elő.

/folyt.köv./
17,00

- 35 -

bb 50. éjjel-nappal dolgoznak az építők a széchenyi rakpart utolsó foghijának eltüntetésén - eddig csaknem kéthónapos előnyt szereztek

i sb/ sze vm vg

1961. október 26.

a 42-es építőipari vállalat dolgozói 137 lakásos otp-házat építenek a széchenyi rakpart utolsó foghijas telkén. a pesti dunapart képét rontó építkezés gyors befejezésére nemrégiben áttértek a kétműszakos munkára. éjszaka nyolc reflektor és 8-10 hordozható lámpa fényében betonoznak, falaznak. csütörtökön már elérték az épület legmagasabb pontját, a hetedik emeleti fal végét, s a régi kőműves-hagyományokat követve, ünnepélyesen kitűzték a felszalagozott zöld ágat. a kétműszakos munkával csaknem kéthónapos előnyt szereztek, s így, mire a hideg beköszönt, felszerelik a radiátorokat és üzembe helyezik a ház első kazánját. a télen tehát meleg helyiségekben folytathatják a festést, mázolást és más szakipari munkákat. ezzel a munkaszervezéssel 1963 májusa helyett jövő év szeptemberére, vagyis hét hónappal hozták előbbre az építkezés befejezésének határidejét./mti/

bb 56. az mszmp zala megyei bizottságának ülése

vid fm/ke vm fm

1961. október 26.

az mszmp zala megyei bizottsága csütörtökön kibővített ülést tartott. üzemi igazgatók, termelészövetkezeti elnökök, párt-és közgazdász vezetők részvételével megvitatták a második ötéves terv zala megyei feladatait. az ülésen résztvett és felszólalt kiss károty, az mszmp politikai bizottságának tagja, a népköztársaság elnöki tanácsának titkára, zala megye országgyűlési képviselője is.

darabos iván, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára ismertette az ötéves terv megyei előirányzatait. zala megye ipari bázisa továbbra is a az olajbányászat marad, s a magyar olajtermelés mintegy 75 százalékát az elkövetkező években is a zalai olajmezők biztosítják. a tervek szerint a nagylengyel környékén feltárás alatt levő lelőhelyek és az új olajkutak megnyitásával hozzávetőleg 400.000 tonnával növekszik a nagylengyeli olajmező termelése.

/folyt.köv./

17,33

18,20

- 38 -

/bb 56. az mszmp.....1.folyt./vm

tóth ferenc, a nagylengyeli kőolajtermelő vállalat igazgatója elmondotta: az olajmező dolgozói ismerik a terv feladatait s azokat minden részletében teljesítik. automatizálják az olajkutakat s olyan műszaki intézkedési tervet dolgoznak ki, amelynek megvalósításával 10-15 százalékkal csökkentik az olajtermelés tonnánkénti költségeit. az ötéves terv olajtermelési előirányzatainak végrehajtása érdekében megvalósítják a magasfoku szakmunkásképzést. a szakmunkás utánpótlásra olajszakmunkásképző tanuló intézetet állítanak fel. az igazgató bejelentette, hogy a nagylengyeli olajbányászok mintegy 25-30 ezer tonna olajjal túlteljesítik idei termelési feladataikat.

a második ötéves tervben több ipari létesítménnyel gazdagodik a megye. nagykanizsán új üzem épül, amely majd az egyesült izzó részére dolgozik. a nagykanizsai sörgyár telephelyén több mint 70 millió forintos beruházással malátagyárat létesítenek. továbbfejlesztik a nagykanizsai dunántúli kőolajipari gépgyárat, amely a terv-időszak végén fontos vegyipari berendezéseket állít elő. zalaegerszegen, Lenti-ben és zalaszentgróton kenyérgyár épül.

nagyösszegű beruházásokkal gyarapszik zala megye egészségügyi téren is. erre a célra 137 millió forintot fordítanak. felépül a 300 ágyas zalaegerszegi tbc-intézet, a lenti rendelő intézet, a zalaegerszegi megyei kórház főépülete, valamint a 200 férőhelyes szociális otthon. jelentős összeget irányoztak elő az oktató-nevelő munka továbbjavitását szolgáló beruházásokra is. nagykanizsán, Lenti-ben és zalaszentgróton gimnáziumot, zalaegerszegen 150 férőhelyes diákothont építenek.

a mezőgazdasági termelésre vonatkozó előirányzat vitájában sok szó esett zala megye hagyományos gyümölcstermesztésének felújításáról. az ötéves terv időszakában 10.000 hold nagyüzemi gyümölcsöst telepítenek a termelészövetkezetek a szántóföldi művelésre kevésbé alkalmas domboldalokon./mti/

17,45

- 39 -

bb 57. magyar művészek - picasso tiszteletére rendezendő nizzai
diszhangversenyen

t fe/sze/vm/sr

1961. október 26.

orosz adél és róna viktor, az állami operaház magántáncosai
csütörtökön nizzába utaztak, ahol picasso 80. születésnapja alkal-
mából rendezendő diszhangversenyen lépnek fel./mti/

bb 59. aranykoszorus jelvényel tüntette ki az mszbt viktor
rozovot és a józsef attila színház együttesét

i ms/ur/vm

1961. október 26.

a magyar-szovjet baráti társaság elnöksége a hazánkban
tartózkodó viktor rozovot - több nálunk is nagy sikerrel bemutatott
szindarab íróját - a magyar-szovjet barátság ápolásában kifejtett
munkájáért a társaság aranykoszorus jelvényével tüntette ki. a
józsef attila színház együttese a rozov-darabok sikeres előadásá-
ért a társaság aranykoszorus jelvényel díszített plakettjét kapta.
a jelvényeket csütörtökön a magyar-szovjet barátság házában baráti
találkozóán adták át, amelyen résztvett római sándor, az mszmp poli-
tikai bizottságának tagja, az mszbt elnöke és az mszbt országos
elnökségének több tagja. ott volt g.i. turjanyica, a budapesti szov-
jet nagykövetség titkára. a jelvényeket az elnökség nevében ungvári
lászló kossuth díjas színművész nyújtotta át. a kitüntetésért
viktor rozov és fodor imre, a józsef attila színház igazgatója
mondott köszönetet. a találkozó résztvevői sokáig szívélyes baráti
légtörben beszéltek meg a színházművészet kérdéseit, a magyar és
a szovjet szindarabok cseréjének lehetőségeit./mti/

18,10

- 40 -

bb 58. szovjet veteránok látogatása az ujvidék-téri iskolában és
a 14. kerületi uttörőházban

t vt/ke/m/sr

1961. október 26.

a szovjet vendégeként hazánkban tartózkodó szovjet veteránok
fogadtak csütörtökön délután a 14. kerületi ujvidék-téri ál-
talános iskolába. az oktató-nevelő munkáról, az uttörő szerve-
zet, a szülői munkaközösség tevékenységéről, a gyakorlati okta-
tás tapasztalatairól és az iskolákat segítő üzemi patronáló moz-
galomról petrovich gusztáv igazgató tájékoztatta a vendégeket.
ty. sz. krivov, aki 1905 óta tagja az szkp-nak, s jelenleg is
tevékenykedik a pionir szervezet vezetőségében, beszámolt a
szovjet pionirok munkájáról, s arról, milyen nagy lelkesedés-
sel készülnek a szervezet megalapítása 40. évfordulójának meg-
ünneplésére.

ezt követően a vendégek végigjárták az iskolát, többek kö-
zött felkeresték a tanulószobát, majd az uttörőszobát, ahol az
uttörő csapat őrvezetőivel ismerkedtek meg.

a szovjet veteránok csoportja az ujvidék-téri iskolából
a 14. kerületi uttörőházba ment. itt szakköri foglalkozáso-
kat mutattak be a nagy szeretettel fogadott vendégeknek.
/mti/

---

bb 60. az élelmezésügyi minisztérium pártbizottsága megtárgyalta
a második ötéves terv és az 1962. évi terv végrehajtásának fe-
ladatait

t tó/sze/m/vg

1961. október 26.

az élelmezésügyi minisztérium pártbizottsága csütörtök
délutáni ülésén nöhrer árpád titkár beszámolója alapján megtár-
gyalta a második ötéves terv és ebből eredően az 1962. évi terv
feladatait. a pártbizottság ülésén megjelent és a vitában fel-
szólalt focs jend, a magyar szocialista munkáspárt politikai
bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese.
/mti/

18,30

- 41 -

bb 61. időjárásjelentés

tr vm li

1961. október 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1961. október 26-án, csütörtökön este:

déli-délnyugati szél

várható időjárás péntek estig: változó mennyiségű felhőzet, egy-két helyen kevés esővel. élénkülő déli-délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 12-16 fok között. /mti/

- . -

bb 62. nemzetiségi együttesek vendégszereplése békés és hajdu-bihar megyében

vid fm/ke vm fm

1961. október 26.

a gyulai magyar-román barátság táncegyüttes és az eleki nemzetiségi népi együttes a magyarországi románok demokratikus szövetségének rendezésében hét napos körutját fejezte be csütörtökön békés és hajdu-bihar megye magyar-román-szlovák-lakta községeiben. a gyulai és az eleki fiatalok magyar, román, szlovák és német népitáncokkal, dalokkal, népzenevel és vidám színpadi jelenetekkel szórakoztatták a termelőszövetkezeti falvak lakosságát. /mti/

- . -

bb 63. emlékest pécssett a spanyolországi nemzetközi brigádok megalakulásának 25. évfordulója alkalmából

a spanyol szabadságharcban résztvevő nemzetközi brigádok megalakulásának 25. évfordulója alkalmából csütörtökön emlékestet rendeztek pécssett a doktor sándor művelődési házban. nagy sándor, a meszöv baranya megyei igazgatója mondott ünnepi beszédet, aki résztvevő a spanyol nép szabadságharcában. /mti/

- . -

21, 10

- 42 -

bb 64. szovjet szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba

vm li

1961. október 26.

a szot elnökségének meghívására szovjet szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba ivanov viktor alexandrovics, a szovjet szakszervezetek központi tanácsa elnökségének tagja vezetésével. a küldöttség látogatást tesz üzemekben és tapasztalatcserét folytat a magyar szakszervezeteknél. /mti/

- . -

- v e g e -

21, 27

21, 27

- 43 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest. I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. október 27.

bb 1. a milliók könyve és a gorkij-sorozat új kötetei - ismert klasszikus művek, érdekes modern külföldi szerzők kötetei - az európa könyvkiadó jövő évi terveiből

1 v/sze vm fm

1961. október 27.

az európa könyvkiadó 1962-ben számos értékes, szépirodalmi munkát jelentet meg, klasszikus és mai szerzők műveit adja közre. cseh elbeszélők címmel kerül a magyar olvasók elé a 31 cseh szerző 37 elbeszélését tartalmazó gyűjteményes kötet. érdekesnek ígérkezik a milliók könyve-sorozatban megjelenő, mesvadba: tarzan halála című munkája. a sorozat gyűjtőinek öröme egyébként a jövő évben megjelenő 12 kötetben az elsők között szerepel hasek világhírű munkája: svejk, a derék katona, a klasszikus orosz irodalmat - többek között - puskin összes költői és drámai műveinek két kötete, és osztrovszkij színműveinek gyűjteménye képviseli. kiadják a regélő városok-sorozatban a leningrád című kötetet, amely klasszikus és modern irodalmi szemelvényekben és versekben beszél el a néva-parti város történetét. folytatják a gorkij-sorozat kiadását: 1962-ben a nyolcadik-tizenkettedik kötet lát napvilágot.

a külföldi irodalom művei közül nagy érdeklődésre tarthat számot elsa triolet: német író: romfelügyelő című, egyik legjobb regénye. megjelenik „a faljáró”, írójának m. aymé-nek a törpe és más elbeszélések című novellás kötete. g. greene: a dolog lényege című művének hőse egy magasrangú rendőrtiszt, aki az afrikai gyarmatokon teljesít szolgálatot. a cselekmény a második világháború idején játszódik. a nemrég hazánkban járt angol író william cooper: albert wood küzdelmei című regénye egy kispolgári családból származó ifjú pályafutásának szatirikus rajza.

megjelenik hemingway: fiesta című regénye, amely a nagy író életművének egyik nagyrabecsült alkotása. rafael alberti: válogatott versek című kötete a lorca-nemzedék egyik legtehetségesebb költőjének legújabban írt költeményeit is magában foglalja.

a külföldi klasszikusok művei közül - többek között - kiadják balzac: egy rejtélyes ügy, betti néni, pons bácsi, anatole france: a pingvinek szigete, zola: hölgyek öröme, a föld és victor hugo: egy halálraítelt naplója című munkáját. /mti/